

BILDANDE AV NATURRESERVATET GARDEVARE I ARVIDSJAURS KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, skall utgöra naturreservatet Gardevare. Lantmäteriets slutliga inmätning av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. I enlighet med 2 § ovannämnda förordning ska länsstyrelsen vara förvaltare av naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.
- I utvecklingsmarker och arronderingsmarker kan även andra skötselåtgärder än naturvårdsbränning genomföras. Till exempel stängsling av ungskog eller avveckling av främmande trädslag för att gynna uppkomst av lövskog.
- Med undantag för avveckling av främmande trädslag ska trädfällning och påverkan på markskiktet undvikas vid alla typer av skötselåtgärder.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn: Gardevare
Kommun: Arvidsjaur
Lägesbeskrivning: 10 km NO om Moskosel
Area: ca 175 ha
Fastigheter och ägare: Ljusträsk 2:1 (del av), Sveaskog
Storbrännan 1:1 (del av), Sveaskog
Sameby: Östra Kikkejaure

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkterna 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga väg eller led.
6. Anlägga ledningar i luft eller mark.
7. Inplantera växt- eller djurart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

10. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
11. Uppföra älgstorn.
12. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel.

2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller andra anläggningar. Före underhållsåtgärder utförs ska samråd ske med Länsstyrelsen.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet, exempelvis åtgärder för områdets vård och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Fånga, skada, döda eller bortföra ryggradsdjur. Störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
4. Insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark och vegetation.
2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

FÖRESKRIFTERNAS IKRAFTTRÄDANDE

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de publicerades i länets författningssamling. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB gäller omedelbart.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: ca 175 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 171 ha, varav produktiv skog ca 156 ha
Myr ca 4 ha

Berget Gardevare ligger cirka 10 km ost-nordost om Moskosel i Arvidsjaurs kommun. Naturreservatet är ca 3 kilometer långt i öst-västlig riktning och området sträcker sig över två toppar, Gardevare och Ruongovaratj. Berggrunden inom reservatsområdet består av granit till granodiorit. Jordtäcket är av morän och är i allmänhet tunt. På sluttningarna är moränen mäktigare och jämnar ut berggrundens former.

Naturreservatet är ett sammanhängande naturskogsområde som till delar består av urskogsartad höjdlägesgranskog och lövrik grannaturskog på nordsluttningen. Inslaget av sälgar med lunglav är bitvis stort och dofttickor och skrovellav växer på många av träden. Det finns även grupper med asp och några mycket gamla tallöverståndare.

Uppå berget är lövinslaget stort, främst av klen björk. På sydsidan av berget finns ett brantare blockrikt parti. Lågor, torrträd, högstubbar och gamla träd förekommer rikligt i hela området. På granlångor växer vedsvampar som lappticka, gränsticka och rynkskinn som visar på lång kontinuitet av liggande död ved. I området påträffades vid upprepade tillfällen spår efter tretåig hackspett och grönsångare hördes i ett lövrikt område. 15 rödlistade arter noterades vid inventeringen.

Mellan de bägge topparna finns ett område med lite lägre naturvärden som är klassat som utvecklingsmark. Utvecklingsmarken utgörs bland annat av en gallrad tallskog samt en lövbränna som är rik på signalarter. Bestånden har god potential att med tiden utvecklas till skoglig värdekärna.

Länsstyrelsens bedömning

Gardevare utgörs av urskogsartad granskog och lövrik naturskog. Området hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden äventyras. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB, bedömer länsstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade konsekvenser, såväl kostnadsmässiga som i övrigt att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

ÄRENDETS BEREDNING

De höga naturvärdena inom naturreservatet Gardevare uppmärksammades i samband med en inventering av skyddsvärda statliga skogar som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Inventeringen gjordes på uppdrag av regeringen och redovisades i Naturvårdsverkets rapporter 5339, 5344, 5345 och 5473. För Norrbottens län redovisades totalt 432 områden som skyddsvärda.

Under 2005 slöts en överenskommelse mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och länsstyrelserna i Norrbotten respektive Västerbotten, om hur de skyddsvärda områdena från inventeringen skulle bevaras långsiktigt. Överenskommelsen redovisades i en rapport (Naturvårdsverket, rapport 5498) där 168 områden i Norrbottens län pekades ut som blivande naturreservat. Naturreservatet Gardevare är ett av dessa områden.

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om formellt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden i hela landet. Denna innebär att områdena, på i överenskommelsen angivna villkor, kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. För länets del omfattas de områden som redovisats som naturreservat i Naturvårdsverkets rapport 5498. Överenskommelsen ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av delmål 1 *Långsiktigt skydd av skogsmark* i miljö kvalitetsmålet *Levande skogar*.

Beslutet har föregåtts av samråd med Arvidsjaurs kommun som motsätter sig förslaget. I yttrandet anges bland annat att de föreslagna reservatsbildningarna kan komma i konflikt med framtida vindkraftsetableringar samt mineralprospekteringar i kommunen. Man anser också att kommunen är kraftigt överrepresenterad i planerna för framtida reservatsbildningar och önskar att framtida naturreservat bör fördelas jämnare över landets kommuner. Länsstyrelsen vill tydliggöra att området har så höga naturvärden att det måste skyddas från exploatering. Myndighetens arbete med skydd av värdefulla

Datum
2009-12-08

Diarienummer
511-9375-09

NVR ID
NR2014846

skogar sker på uppdrag av regering och riksdag, inom ramen för miljömålet *Levande skogar*. Urvalet av skogar som ska ges skydd som naturreservat styrs av de nationella och regionala strategierna för skogsskydd. Grunden är en värdebaserad ansats där områdenas naturvärden är styrande för urvalet, allt för att de avsättningar som görs för att uppnå miljömålet ska utgöras av skogar med så höga naturvärden som möjligt. Andelen skyddad skog kommer därför att variera mellan kommunerna.

Förslaget har också remitterats till Försvarmakten, SGU, Bergstaten och Skogsstyrelsen. Av dessa har Skogsstyrelsen och Försvarmakten angett att de inte har något att erinra mot förslaget. SGU har inga synpunkter på reservatsbildningen. I sitt yttrande har SGU givit värdefull information om berggrunden och jordartsgeologin i området. Bergsstaten har avstått från att svara.

Markägaren Sveaskog har getts tillfälle att yttra sig över förslaget. Sveaskog anger i sitt yttrande att mer utrymme bör lämnas för naturvårdande skötsel av naturreservatet. Länsstyrelsen bedömer att beslutet redan ger tillräckliga möjligheter för naturvårdande skötsel och finner därför inte skäl att förändra beslutet med anledning av Sveaskogs synpunkter.

Östra Kikkejaure sameby har förelagts att yttra sig över förslaget. Inget svar har inkommit.

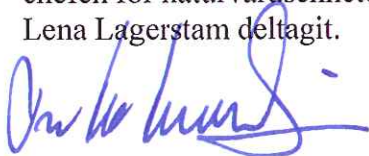
Naturskyddsföreningen i Norrbotten har i en skrivelse till Länsstyrelsen tillstyrkt reservatsbildningen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSTYRELSENS BESLUT

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson, efter föredragning av naturvårdshandläggare Sara Backéus. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefen för naturvårdsenheten Ronny Edin, länsassessor Fredrik Hannu och antikvarie Lena Lagerstam deltagit.

Per-Ola Eriksson

Sara Backéus

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

7 (7)

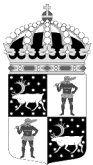
Datum
2009-12-08

Diarienummer
511-9375-09

NVR ID
NR2014846

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-9375-09

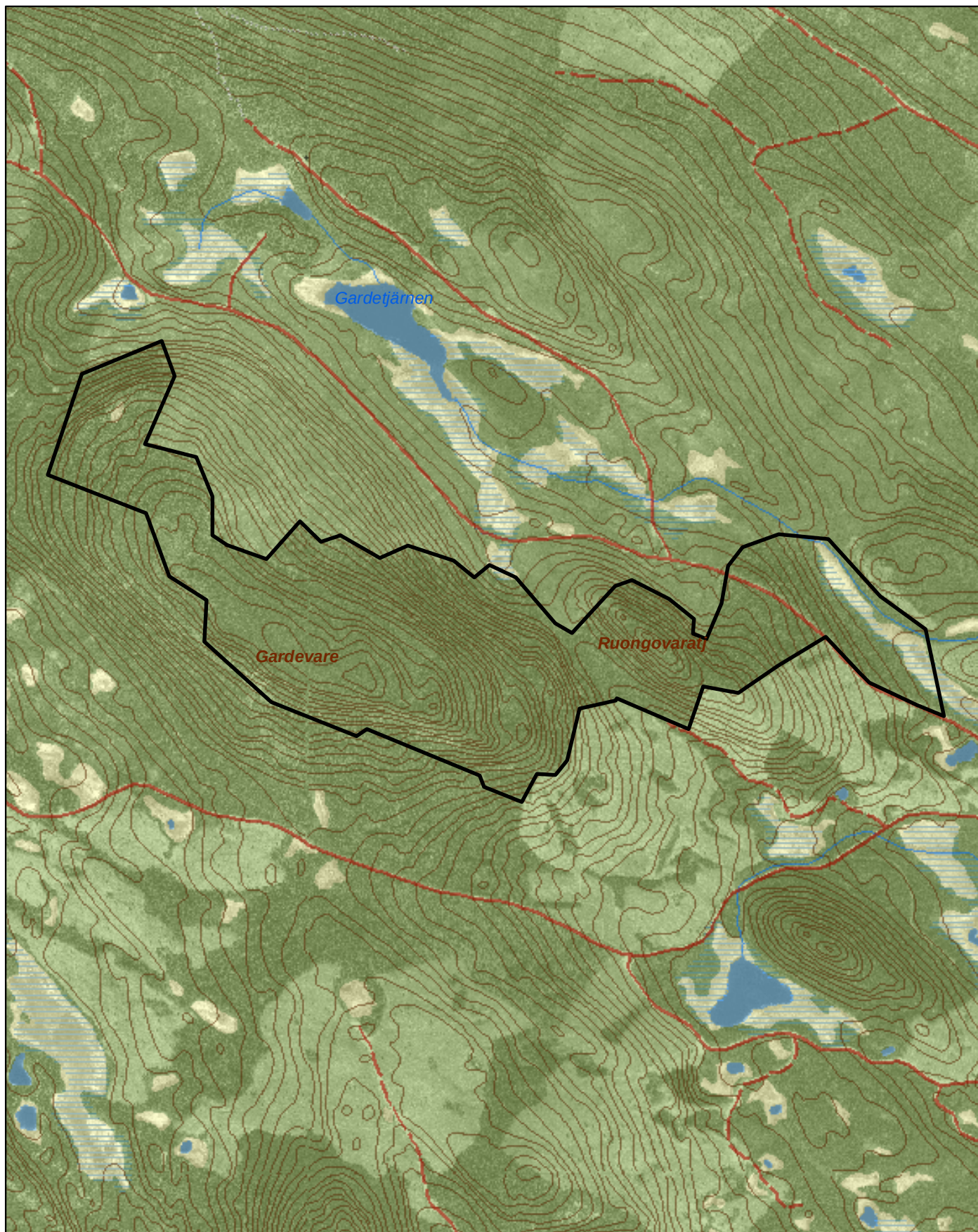
NR2014829

Bilaga 1

Naturreservatet Gardevare

Area ca 175 ha

Skala 1:20 000

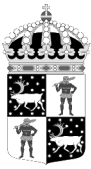
© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

Gräns för naturreservatet

0 0,5 1 1,5 kilometer

Naturreservatet Gardevare

Arvidsjaurs kommun

Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Naturreservatet Gardevare

0 1 2 3 4 5 6 7 8 Kilometer

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 0920 – 960 00.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET GARDEVARE I ARVIDSJAURS KOMMUN

ALLMÄNT OM PLANEN

Naturreservatets syfte ska vara styrande för reservatets långsiktiga vård och förvaltning.

Områdets avgränsning redovisas i bilaga A.

Beskrivning och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 511-9375-09.

Denna skötselplan ska ses över inom en tioårsperiod och vid behov revideras.

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploatering och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.
- I utvecklingsmarker och arronderingsmarker kan även andra skötselåtgärder än naturvårdsbränning genomföras. Till exempel stängsling av ungskog eller avveckling av planterade trädslag för att gynna uppkomst av lövskog.
- Med undantag för avveckling av främmande trädslag ska trädfällning och påverkan på markskiktet undvikas vid alla typer av skötselåtgärder.

NATUR

Skogsbestånden ska genom intern dynamik och andra naturliga processer fortsätta att utvecklas fritt. Våtmarkernas naturliga hydrologi och vegetation skall bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Utvecklings- och arronderingsmark skog

Eventuella skötselåtgärder i områdets utvecklings- och arronderingsmarker bör utredas och tas upp vid en revidering av skötselplanen. Tillsvdare ska dessa områden fortsätta att utvecklas fritt i riktning mot naturskog.

Brand

På grund av områdets orörda karaktär och omistliga naturvärden ska bränder som uppstår i reservatet släckas. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp så som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

GRÄNSER

Naturresevatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter Lantmäteriets inmätning.

Kontroll av gränsmarkeringar och rågångar ska göras minst vart tionde år.

FRILUFTSLIV OCH INFORMATION

Informationsskylt med föreskrifter sätts upp på lämplig plats vid reservatet. Förslagsvis på plats som markerats på kartan i bilaga A.

Aktuell information om naturresevatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

Datum
2009-12-08

Diarienummer
511-9375-09

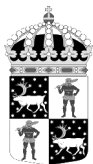
NVR ID
NR2014846

SAMMANFATTNING AV PRIORITERADE ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	När
Information på länsstyrelsens hemsida	Snarast efter att reservatet har beslutats
Utmärkning av reservatsgränsen	Snarast efter Lantmäteriets inmätning
Informationsskylt vid reservatet	Snarast efter att reservatet har beslutats
Revidering av skötselplan	Senast 2019/2020
Uppföljning av gränsmarkering	Minst vart tionde år
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov

Bilaga:

- A. Karta
- B. Artlista

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-9375-09

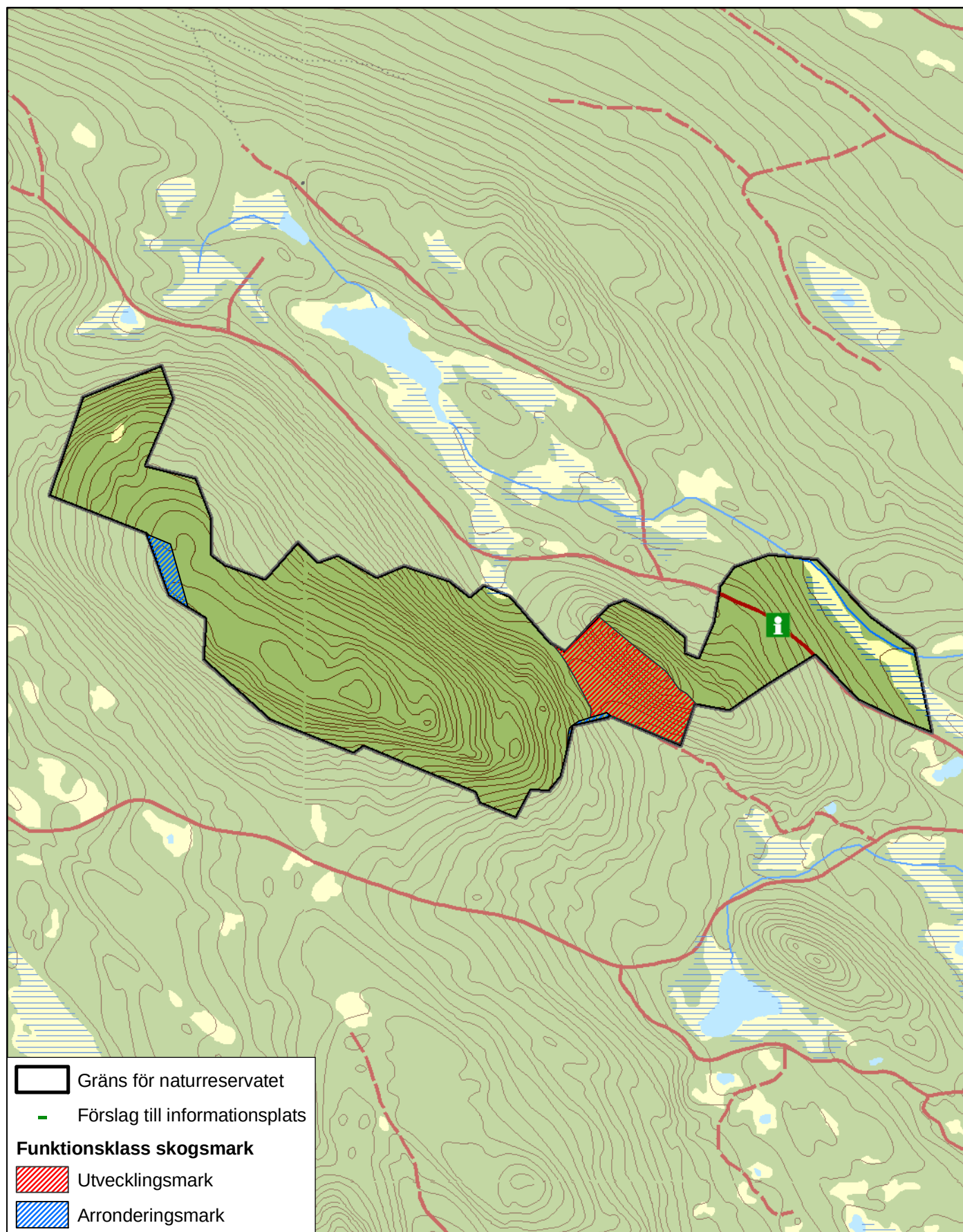
NR2014846

Bilaga A

Naturreservatet Gardevare

Information och funktionsklasser

Skala 1:20 000

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

0 0,5 1 1,5 2 kilometer

Artlista naturreservatet Gardevare

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
1.	Blodticka	<i>Gleoporus taxicola</i>	-
2.	Bronsjon	<i>Callidium coriaceum</i>	-
3.	Bårdlav	<i>Nephroma parile</i>	-
4.	Doftticka	<i>Haploporus odoratus</i>	VU
5.	Gammelgranskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
6.	Gräddticka	<i>Perenniporia subacida</i>	VU
7.	Gränsticka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT
8.	Harticka	<i>Inonotus leporinus</i>	NT
9.	Knottrig blåslav	<i>Hypogymnia bitteri</i>	NT
10.	Lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	NT
11.	Liten aspgelélav	<i>Collema curtisporum</i>	VU
12.	Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
13.	Osticka	<i>Skeletocutis odora</i>	VU
14.	Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
15.	Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT
16.	Skinnlav	<i>Leptogium saturninum</i>	-
17.	Skrovellav	<i>Lobaria scrobiculata</i>	NT
18.	Stjärntagging	<i>Asterodon ferruginosus</i>	NT
19.	Stuplav	<i>Nephroma bellum</i>	-
20.	Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	VU
21.	Trådticka	<i>Climacocystis borealis</i>	-
22.	Ullticka	<i>Phellinus ferrogineofuscus</i>	-

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2005. VU=Sårbar, NT=Missgynnad.

Källa:
Länsstyrelsens översiktliga inventering, 2003